

INNOWACYJNA GOSPODARKA

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

„Opracowanie dotyczące rodzajów działalności gospodarczej wykluczonych z możliwości ubiegania się o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, wynikających z zakazu udzielania pomocy publicznej w określonych sektorach działalności gospodarczej w ramach zidentyfikowanego rodzaju pomocy publicznej”

Warszawa, marzec 2008

UNIA EUROPEJSKA
Projekt współfinansowany z
Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Produkty rybołówstwa i akwakultury	6
3. Sektor hutnictwa żelaza i stali.....	10
4. Sektor włókien syntetycznych.....	14
5. Sektor górnictwa węgla.....	16
6. Sektor budownictwa okrętowego	17
7. Produkty imitujące lub zastępujące mleko i przetwory mleczne	20
8. Sektor transportu drogowego	22
9. Pomoc „eksportowa”	25
10. Pomoc, która uprzywilejowuje produkty krajowe	29
11. Rodzaj działalności gospodarczej a charakter wspieranego przedsięwzięcia	30
12. Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktu rolnego.....	31

1. Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest wskazanie podklasy PKD, która odpowiada, zgodnie z właściwymi przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, sektorowi wyłączonemu z możliwości udzielania pomocy publicznej w ramach POIG lub produktowi oznaczonemu kodem CN, którego wytwarzanie nie może być wspierane w ramach POIG.

Podstawowymi aktami prawnymi wykorzystanymi do przygotowania niniejszego opracowania było rozporządzenie Rady Ministrów określające PKD¹ oraz rozporządzenie Komisji Europejskiej określające Nomenklaturę Taryfową i Statystyczną (CN)². Klasyfikacja CN opracowywana jest przez Komisję Europejską i wprowadzana do stosowania rozporządzeniem Rady Europejskiej. **Jest ona corocznie aktualizowana.** Natomiast klasyfikacja PKD wprowadzana jest do stosowania rozporządzeniem Rady Ministrów. Podlega ona również okresowym zmianom. Do przygotowania niniejszego opracowania przyjęto klasyfikację PKD, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2008 roku. W związku z powyższym, należy wziąć po uwagę ewentualną konieczność aktualizacji niniejszego opracowania w zakresie zmian wprowadzonych w klasyfikacji CN oraz PKD.

PKD jest klasyfikacją działalności gospodarczej, natomiast Nomenklatura Taryfowa i Statystyczna (CN) jest klasyfikacją towarów. Klasyfikacje działalności gospodarczej i produktów na poziomie Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unii Europejskiej oraz poszczególnych państw są ze sobą połączone. Należy jednak wskazać, że łączyć ze sobą można klasyfikacje działalności gospodarczej ustanowione na różnym poziomie oraz odrębnie różne klasyfikacje produktów ustanowione na różnym poziomie. Nie łączy się klasyfikacji działalności gospodarczej z klasyfikacją towarów. Dla przykładu Statystyczna Klasyfikacja Rodzajów Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej (NACE) odpowiada w Polsce klasyfikacji PKD. Natomiast Nomenklatura Taryfowa i Statystyczna (CN) na poziomie Unii Europejskiej nie ma odpowiednika w Polsce.

W ramach niniejszego dokumentu przyjęto następującą metodologię opracowania. W każdym punkcie przedstawiona została na wstępie definicja określonego sektora (produktu oznaczonego kodem CN) zawarta w prawie wspólnotowym wraz ze wskazaniem aktu prawnego, w którym ona występuje. Następnie w tabeli przedstawiono podklasy PKD najbardziej odpowiadające definicji danego sektora (produktu oznaczonego kodem CN). Przy czym należy podkreślić, iż w wielu przypadkach nie wszystkie rodzaje działalności objętej daną podklasą odpowiadało danemu sektorowi (produktowi) określonymu w prawie wspólnotowym.

Dla przykładu do sektora stoczniowego w prawie wspólnotowym nie zalicza się produkcji statków wojskowych wykorzystywanych wyłącznie do celów wojskowych. Natomiast produkcja statków wojskowych objęta jest podklasą PKD 30.11.Z. Z tego względu w poszczególnych tabelach, o których mowa powyżej, **tam gdzie to było możliwe**, wyłączono te rodzaje działalności zawartych w poszczególnych podklasach PKD, które nie odpowiadają danemu sektorowi (produktowi oznaczanemu kodem CN) w prawie wspólnotowym.

¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885).

² Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. L 286, 31.10.2007 r.).

W związku z powyższym, przedstawione w opracowaniu porównanie określonych sektorów (produktów oznaczonych kodem CN) do działalności określonej w PKD ma charakter pomocniczy, a nie zastępczy. W celu w pełni poprawnego zakwalifikowania określonej działalności gospodarczej wskazanej przez beneficjenta wsparcia poprzez podanie podklasy PKD do sektorów (produktów określonych kodem CN) wskazanych w przepisach wspólnotowych dotyczących pomocy publicznej, należy brać pod uwagę akty prawne i dokumenty Unii Europejskiej zawierające stosowne definicje sektorów (produktów).

dokonać porównania wskazanej działalności gospodarczej z definicją każdorazowo odnieść się do tych przepisów.

Poniżej przedstawiono listę aktów prawnych, które wykorzystano do przygotowania niniejszego opracowania.

I. Akty prawa wspólnotowego

1. Rozporządzenie Komisji (WE) 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379, 28.12.2006, str. 5)
2. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz. Urz. UE L 302, 1.11.2006)
3. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10, 13.01.2001 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 68/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy szkoleniowej (Dz. Urz. WE L, 10 z 13.01.2001 z późn. zm.)
5. Rozporządzenie Komisji (WE) NR 1214/2007 z dnia 20 września 2007 r. zmieniające załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz. Urz. L 286, 31.10.2007 r.)
6. Wspólnotowe zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz. Urz. U C 232, 30.12.2006, str. 1)
7. Wytyczne wspólnotowe w sprawie pomocy państwa na wspieranie inwestycji kapitału podwyższonego ryzyka w małych i średnich przedsiębiorstwach (Dz. Urz. UE, 18.8.2006, str. 2)
8. Wytyczne Wspólnoty w sprawie pomocy państwa w sektorze rolnym i leśnym na lata 2007-2013 (Dz. Urz. UE, 27.12.2006, str. 1)
9. Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1857/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE, 16.12.2006, str. 3)

10. Runda Urugwajska Międzynarodowych Negocjacji Handlowych (1986-1994) – Aneks 1 – Aneks 1A – Porozumienie w sprawie subsydiów oraz środków wyrównawczych (WTO-GATT 1994), (Dz. Urz. L 336, 23.12.1994, str. 156)
11. Rozporządzenie Rady (WE) Nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 roku w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. WE L 17, 21.1.2000, str. 22)
12. Rozporządzenie Komisji (EWG) Nr 1898/87 z dnia 2 lipca 1987 r. w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. Urz. WE L 182, 3.7.1987, str. 36).

II. Akty prawa krajowego

1. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 227, poz. 1658)
2. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291 z późn. zm.)
3. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (PKD) (Dz. U. Nr 251, poz. 1885)

Lista skrótów:

CN – Nomenklatura Taryfowa i Statystyczna

ETS – Europejski Trybunał Sprawiedliwości

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

POIG – Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka

Porozumienie – Porozumienie w sprawie subsydiów oraz środków wyrównawczych

TWE – Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Niniejsze opracowanie przygotowano według stanu prawnego na dzień **29 lutego 2008 roku**.

2. Produkty rybołówstwa i akwakultury

Definicja produktów rybołówstwa zawarta jest w art. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. WE L 17 z 21.01.2000, str. 22; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 4, t. 4, str. 198). Zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, produkty rybołówstwa obejmują produkty pochodzące z połowów na morzu bądź na wodach śródlądowych oraz produkty akwakultury wymienione w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Kod CN	Wyszczególnienie
0301	Ryby żywe
0302	Ryby, świeże lub schłodzone, z wyłączeniem filetów rybnych i innego mięsa rybiego z pozycji nr 0304
0303	Ryby mrożone, z wyłączeniem filetów rybnych i innego mięsa rybiego z pozycji nr 0304
0304	Filety rybne i inne mięso rybie (również rozdrobnione), świeże, schłodzone lub mrożone
0305	Ryby, suszone, solone lub w solance; ryby wędzone, również ugotowane, podczas procesu wędzenia lub przed nim; mączki, mąki i granulki z ryb nadające się do spożycia przez ludzi
0306	Skorupiaki w skorupach lub bez nich, żywe, świeże, schłodzone, mrożone, suszone, solone lub w solance; skorupiaki w skorupach, gotowane na parze lub w wodzie, również schłodzone, mrożone, suszone, solone lub w solance; mączki, mąki i granulki ze skorupiaków nadające się do spożycia przez ludzi
0307	Mięczaki, również w skorupach, żywe, świeże, schłodzone, mrożone, suszone, solone lub w solance; wodne bezkręgowce inne niż skorupiaki i mięczaki, żywe, świeże, schłodzone, mrożone, suszone, solone lub w solance; mąki, mączki i granulki z wodnych bezkręgowców innych niż skorupiaki nadające się do spożycia przez ludzi
0511 91 10 0511 91 90	Produkty zwierzęce, gdzie indziej niewymienione i niewłączone; zwierzęta padłe z działu 1 ³ lub 3 ⁴ , nienadające się do spożycia przez ludzi: – Pozostałe – – Produkty z ryb lub skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych; zwierzęta padłe z działu 3 ⁵ : – – – Odpady rybne – – – Pozostałe

³ Dział 1 oznaczony kodem CN 01 „Zwierzęta żywe”.

⁴ Dział 3 oznaczony kodem CN 03 „Ryby i skorupiaki, mięczaki i pozostałe bezkręgowce wodne”

⁵ Jw.

1604	Ryby przetworzone lub konserwowane; kawior i namiastki kawioru przygotowane z ikry
1605	Skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne, przetworzone lub konserwowane
1902 20 1902 20 10	Makarony, również gotowane lub nadziewane (mięsem lub innymi substancjami) lub przygotowane inaczej, takie jak spaghetti, rurki, nitki, lasagne, gnocchi, ravioli, cannelloni; kuskus, przygotowany lub nie: – Makarony niegotowane, nienadziewane i nieprzygotowane inaczej; – Nadziewane makarony, również gotowane lub przygotowane inaczej; – – Zawierające w masie ponad 20 % ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych
2301 20 00	Mączki, mąki i granulki z mięsa lub podrobów mięsnych, z ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi; skwarki: – Mączki, mąki i granulki z ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców wodnych

Tabela nr 2 zawiera odniesienie numerów podklas PKD do produktów rybołówstwa, wyszczególnionych powyżej.

Tabela nr 2

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
03.11.Z	<p>Rybołówstwo w wodach morskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, – połowy skorupiaków i mięczaków morskich, – połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonice, jeżowców itp., – działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem, <p>z wyłączeniem:</p>	<p>Wieloryby, delfiny, morświny, manaty, krowy morskie zaliczane są do produktów rolnych, o których mowa w art. 32 TWE</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – wielorybnictwa, – pozyskiwania (poławiania, wydobywania) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: pereł naturalnych, gąbek, koralu i alg, – działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich. 	
03.12.Z	<p>Rybołówstwo w wodach śródlądowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy ryb w wodach śródlądowych, – połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych, <p>z wyłączeniem</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, – pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, – działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych. 	
03.21.Z	<p>Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowlę ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, – chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, – chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, – chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, – działalność wylęgarni ryb w wodach morskich, <p>z wyłączeniem:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> – produkcję jaj małż (omułków, ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i podrostków narybku, – chów i hodowlę szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, – chów i hodowlę robaków morskich. 	
10.20.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., – produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, – produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, – działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb, <p>z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obróbka wodorostów, – produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp. 	
10.73.Z	<p>Produkcja makaronów, klusek, kuskusu i podobnych wyrobów mącznych</p> <p>Z wyjątkiem: - produkcji kuskusu</p>	<p>W tej podklasie PKD, zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 104/2000, do produktów rybołówstwa zalicza się wyłącznie makarony nadziewane, również gotowane lub przygotowanych inaczej, jeśli zawierają w masie ponad 20% ryb,</p>

		skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców. Nie jest możliwe wyodrębnienie wyżej wymienionych produktów z podklasy PKD nr 10.73Z.
--	--	---

Podklasa PKD nr 10.73.Z obejmuje następującą działalność:

- produkcję makaronów, pierogów i klusek, gotowanych lub surowych, nadziewanych lub nienadziewanych,
- produkcję kuskusu,
- produkcję konserwowanych lub mrożonych wyrobów makaronowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady (WE) Nr 104/2000 do produktów rybołówstwa zalicza się wyłącznie makarony nadziewane, również gotowane lub przygotowane inaczej, jeśli zawierają w masie ponad 20% ryb, skorupiaków, mięczaków lub innych bezkręgowców. Wymienione powyżej produkty mogą wchodzić w zakres działalności wyszczególnionych w pierwszym i trzecim *tiret* podklasy PKD nr 10.73.Z. Oznacza to, że nie każda działalność objęta podklasą PKD nr 10.73Z (pierwszy i trzeci *tiret*) dotyczy produktów rybołówstwa, o których mowa w Rozporządzeniu Rady (WE) Nr 104/2000

Należy podkreślić, iż zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 104/2000 za produkty rybołówstwa uznaje odpady rybne (kod CN 0511 91 10) oraz pozostałe (kod CN 0511 91 90). W związku z powyższym, nie jest możliwe przypisanie jednoznacznie tych produktów do konkretnej podklasy PKD. Mogą one powstać przy prowadzeniu działalności zaliczanej do podklasy PKD nr 03.11.Z, 03.12.Z, 03.21.Z, 10.20.Z.

3. Sektor hutnictwa żelaza i stali

Sektor hutnictwa żelaza i stali został zdefiniowany w Załączniku I do Wytycznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 (Dz. Urz. UE C 54 z 4.3.2006, str. 13). Do sektora tego zalicza się przedsiębiorstwa wytwarzające produkty wymienione w tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Kod CN	Wyszczególnienie
7201	Surówka
7202 11 20, 7202 11 80, 7202 99 11	Żelazostopy
7203	Wyroby zawierające żelazo otrzymywane przez bezpośrednie odtlenianie rudy żelaza i pozostałych gąbczastych wyrobów

	zawierających żelazo
7206	Żeliwo i stal niestopowa
7207 11 11, 7207 11 14, 7207 11 16, 7207 12 10, 7207 19 11, 7207 19 14, 7207 19 16, 7207 19 31, 7207 20 11, 7207 20 15, 7207 20 17, 7207 20 32, 7207 20 51, 7207 20 55, 7207 20 57, 7207 20 71	Półprodukty z żeliwa lub stali niestopowej
7208 10 00, 7208 25 00, 7208 26 00, 7208 27 00, 7208 36 00, 7208 37, 7208 38, 7208 39, 7208 40, 7208 51, 7208 52, 7208 53, 7208 54, 7208 90 10, 7209 15 00, 7209 16, 7209 17, 7209 18, 7209 25 00, 7209 26, 7209 27, 7209 28, 7209 90 10, 7210 11 10, 7210 12 11, 7210 12 19, 7210 20 10, 7210 30 10, 7210 41 10, 7210 49 10, 7210 50 10, 7210 61 10, 7210 69 10, 7210 70 31, 7210 70 39, 7210 90 31, 7210 90 33, 7210 90 38, 7211 13 00, 7211 14, 7211 19, 7211 23 10, 7211 23 51, 7211 29 20, 7211 90 11, 7212 10 10, 7212 10 91, 7212 20 11, 7212 30 11, 7212 40 10, 7212 40 91, 7212 50 31, 7212 50 51, 7212 60 11, 7212 60 91	Wyroby walcowane płaskie z żeliwa lub stali niestopowej
7213 10 00, 7213 20 00, 7213 91, 7213 99	Sztaby i pręty, walcowane na gorąco, w nieregularnie zwijanych kręgach, z żeliwa lub stali niestopowej
7214 20 00, 7214 30 00, 7214 91, 7214 99, 7215 90 10	Pozostałe sztaby i pręty z żeliwa lub stali niestopowej
7216 10 00, 7216 21 00, 7216 22 00, 7216 31, 7216 32, 7216 33, 7216 40, 7216 50, 7216 99 10	Kątowniki, kształtowniki i profile, z żeliwa lub stali niestopowej
7218 10 00, 7218 91 11, 7218 91 19, 7218 99 11, 7218 99 20	Stal nierdzewna
7219 11 00, 7219 12, 7219 13, 7219 14, 7219 21, 7219 22, 7219 23 00, 7219 24 00, 7219 31 00, 7219 32, 7219 33, 7219 34, 7219 35, 7219 90 10, 7220 11 00, 7220 12 00, 7220 20 10, 7220 90 11, 7220 90 31	Wyroby walcowane płaskie ze stali nierdzewnej
7221 00, 7222 11, 7222 19, 7222 30 10, 7222 40 10, 7222 40 30	Sztaby i pręty ze stali nierdzewnej
7225 11 00, 7225 19, 7225 20 20, 7225 30	Wyroby walcowane płaskie z pozostałej stali

00, 7225 40, 7225 50 00, 7225 91 10, 7225 92 10, 7225 99 10, 7226 11 10, 7226 19 10, 7226 19 30, 7226 20 20, 7226 91, 7226 92 10, 7226 93 20, 7226 94 20, 7226 99 20	stopowej
7224 10 00, 7224 90 01, 7224 90 05, 7224 90 08, 7224 90 15, 7224 90 31, 7224 90 39, 7227 10 00, 7227 20 00, 7227 90, 7228 10 10, 7228 10 30, 7228 20 11, 7228 20 19, 7228 20 30, 7228 30 20, 7228 30 41, 7228 30 49, 7228 30 61, 7228 30 69, 7228 30 70, 7228 30 89, 7228 60 10, 7228 70 10, 7228 70 31, 7228 80	Sztaby i pręty z pozostałej stali stopowej
7301 10 00	Ścianka szczelna
7302 10 31, 7302 10 39, 7302 10 90, 7302 20 00, 7302 40 10, 7302 10 20	Szyny i podkłady kolejowe
7303, 7304	Rury, przewody rurowe i profile drażone, bez szwu
7305	Spawane rury i przewody rurowe, których zewnętrzna średnica przekracza 406,4 mm, z żeliwa lub stali

Tabela nr 4 zawiera odniesienie numerów podklas PKD do produktów zaliczanych do sektora hutnictwa żelaza i stali.

Tabela nr 4

Podklasa PKD	Nazwa podklasy
24.10.Z	<p>Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych</p> <ul style="list-style-type: none"> – obsługa wielkich pieców, stalowni konwertorowej, stalowni elektrycznej, walcowni i walcarek wykańczających, – produkcja surówki odlewniczej i surówki zwierciadlistej w gąskach, blokach i pozostałych formach podstawowych, – produkcja żelazostopów, – produkcja żeliwa lub stali przez bezpośrednią redukcję rud żelaza lub innych gąbczastych – produktów zawierających żelazo, – produkcja żelaza wyjątkowej czystości w procesie elektrolizy lub innych procesach chemicznych, – przetapianie wybrakowanych wlewków z żeliwa lub stali,

	<ul style="list-style-type: none"> – produkcja granulatu i proszku z żeliwa lub stali, – produkcja stali w postaci wlewków i innych form podstawowych, – produkcja półproduktów z żeliwa lub stali, – produkcja wyrobów płaskich walcowanych na gorąco i na zimno ze stali, – produkcja sztab i prętów, ze stali, walcowanych na gorąco, – produkcja kątowników, kształtowników i innych profili otwartych ze stali walcowanych na gorąco, – produkcja ścianek szczelnych (grodzic) i kształtowników spawanych, – produkcja elementów konstrukcyjnych torów kolejowych ze stali.
24.20.Z	<p>Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja rur bez szwu o kołowym lub niekołowym przekroju poprzecznym, otrzymanych z półwyrobów o kołowym przekroju poprzecznym, do dalszej obróbki przez walcowanie na gorąco, wyłaczanie na gorąco lub z wykorzystaniem innego procesu obróbki na gorąco, lub z półproduktu, który może być sztabą lub kęsem, otrzymanymi przez walcowanie na gorąco lub odlewanie ciągle, – produkcja rur bez szwu, nawet precyzyjnych, otrzymanych z półwyrobów walcowanych na gorąco lub wyłaczanych na gorąco poddanych dalszej obróbce, poprzez ciągnięcie na zimno lub przez walcowanie na zimno rur o kołowym przekroju poprzecznym, oraz poprzez ciągnięcie na zimno jedynie rur o niekołowym przekroju poprzecznym i profilów – drażonych, – produkcja rur spawanych o przekroju poprzecznym przekraczającym 406,4 mm, formowanych na zimno z walcowanych na gorąco wyrobów płaskich i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, włączając kształtowniki zamknięte, – produkcja rur spawanych o przekroju poprzecznym 406,4 mm lub mniejszym o kołowym przekroju poprzecznym, przez formowanie ciągle na zimno lub gorąco arkuszy walcowanych i wyrobów płaskich walcowanych na zimno lub gorąco produktów walcowanych na zimno i spawanych wzdłużnie lub spiralnie, i o niekołowym przekroju poprzecznym poprzez formowanie do kształtu na zimno lub gorąco z walcowanych na zimno lub gorąco arkuszy spawanych wzdłużnie, włączając kształtowniki zamknięte, – produkcja spawanych rur precyzyjnych o przekroju poprzecznym 406,4 mm lub mniejszym, przez formowanie na zimno lub gorąco taśm walcowanych na zimno lub gorąco oraz spawanych wzdłużnie, i przekazywanych jako spawane lub poddanych dalszej obróbce poprzez ciągnięcie na zimno, walcowanie na zimno lub formowanie do kształtu rur o niekołowym przekroju poprzecznym, – produkcja płaskich kołnierzy i kołnierzy z pierścieniami kutymi w

	<p>procesie walcowania na gorąco płaskich wyrobów ze stali,</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja spawanych doczołowo łączników, takich jak kolanka i reduktory, przez kucie walcowanych na gorąco stalowych rur bez szwu, – produkcja elementów gwintowanych i pozostałych stalowych łączników rurowych.
24.32.Z	<p>Produkcja wyrobów płaskich walcowanych na zimno:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja walcowanych płaskich wyrobów ze stali, powlekanych lub niepowlanych, w zwojach lub w postaci płaskich taśm, o szerokości < 600 mm, poprzez powtórne walcowanie na zimno płaskich wyrobów walcowanych na gorąco lub z prętów stalowych.

4. Sektor włókien syntetycznych

Definicja sektora włókien syntetycznych⁶ została zawarta w Załączniku II do Wytocznych w sprawie krajowej pomocy regionalnej na lata 2007-2013 (Dz. Urz. UE C 54 z 4.3.2006, str. 13). Zgodnie z tą definicją, sektor włókien syntetycznych definiuje się jako:

- ekstruzję/teksturyzację wszystkich głównych rodzajów włókien oraz przędzy na bazie poliestru, poliamidu, akrylu lub polipropylenu, niezależnie od ich końcowego przeznaczenia, lub
- polimeryzację (w tym także polikondensację), gdy stanowi ona integralny element ekstruzji na poziomie wykorzystywanych urządzeń, lub
- każdy dodatkowy proces związany z jednoczesną instalacją zdolności produkcyjnych do ekstruzji/teksturyzacji przez przyszłego beneficjenta lub przez inne przedsiębiorstwo z grupy, do której należy beneficjent, który to proces, w ramach danej działalności gospodarczej, jest zintegrowany z taką zdolnością produkcyjną na poziomie wykorzystanych urządzeń.

Do sektora włókien syntetycznych zalicza się więc przedsiębiorstwa, które prowadzą działalność w zakresie ekstruzji⁷/teksturyzacji⁸ włókien/przędzy, powstałych na bazie poliestru, poliamidu, akrylu oraz propylenu bez względu na ich końcowe wykorzystanie, polimeryzacji, o ile proces ten jest połączony z procesem wyłaczania poprzez wykorzystywanie tych samych maszyn i urządzeń. Do sektora włókien syntetycznych zalicza się także przedsiębiorstwa prowadzące inne procesy produkcyjne, które połączone są z

⁶ Włókna syntetyczne otrzymywane są z syntetycznych surowców organicznych oraz produktów polimeryzacji prostych związków chemicznych. Do najważniejszych zalicza się włókna: poliamidowe, poliestrowe, akrylowe, poliuretanowe.

⁷ Rodzaj tłoczenia, który polega na nadaniu kształtu przedmiotom za pomocą nacisku narzędzi zamocowanych na prasie lub nadanie kształtu bez naruszenia jego spójności.

⁸ Nadawanie włóknom karbikowatości, skędzierzawienia, przez co włókno jest bardziej puszyste, elastyczne, miękkie, a także przyjemne w dotyku.

ekstruzją lub teksturowaniem włókien/przędzy poprzez wykorzystywanie tych samych maszyn i urządzeń. Nie zalicza się do sektora włókien syntetycznych przedsiębiorstw, których proces produkcji:

- poprzedza polimeryzację, np. wytwarzanie monomerów,
- następuje po ekstruzji/teksturowaniu i procesy te nie są prowadzone przy wykorzystaniu tych samych maszyn i urządzeń,
- polegający na wytlaczaniu przędzy, która po skręceniu i szczepieniu wykorzystana będzie do produkcji wyrobów nietkackich.

Biorąc pod uwagę definicję sektora włókien syntetycznych zawartą w prawie wspólnotowym oraz powyższe wyjaśnienia, należy stwierdzić, iż jest ona stosunkowo „nieostra”. Państwa członkowskie wielokrotnie występowały do Komisji Europejskiej z prośbą o wyjaśnienie, czy konkretną inwestycję, na realizację której ma być udzielone wsparcie ze środków publicznych, należy zaliczyć do sektora włókien syntetycznych.

W tabeli nr 5 podano kilka przykładowych decyzji Komisji Europejskiej w sprawie pomocy publicznej dla podmiotów zaliczanych do sektora włókien syntetycznych oraz podano, jaki rodzaj produktów był wytwarzany przez jej beneficjentów.

Tabela nr 5

Lp.	Decyzja Komisji Europejskiej	Rodzaj produktów
1.	Decyzja Komisji z dnia 1 sierpnia 1990 roku w sprawie pomocy dla Faserwerk Bottrop GmbH (OJ C 246, 30.12.1992, str. 2)	Cięte włókna syntetyczne na bazie polipropylenu
2.	Decyzja Komisji z dnia 13 grudnia 1994 roku w sprawie pomocy dla Carpets International plc (Dz. Urz. L 385, 31.12.1994, str. 24)	Włókna na bazie propylenu do produkcji dywanów
3.	Decyzja Komisji z dnia 20 lipca 1999 roku w sprawie pomocy dla Saxonylon Textil GmbH (Dz. Urz. L 268, 16.10.1999, str. 25)	Przędza na bazie poliamidu
4.	Decyzja Komisji z dnia 19 maja 2004 roku w sprawie pomocy dla Sioen Fibres SA (Dz. Urz. L 165, 25.06.2005, str. 15)	Przędza na bazie poliestru do produkcji plandek samochodowych oraz poduszek powietrznych

Biorąc od uwagę powyższe wyjaśnienia, odniesienie produktów lub procesów produkcyjnych zaliczanych do sektora włókien syntetycznych w rozumieniu prawa wspólnotowego do działalności określonych w PKD przedstawione w tabeli nr 6, ma charakter orientacyjny.

Tabela nr 6

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
20.60.Z	<p>Produkcja włókien chemicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien ciągłych, – produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien ciętych niezgrzeblonych, nieuczesanych lub poddawanych innym procesom przędzenia, – produkcja sztucznej lub syntetycznej przędzy pojedynczej, włączając przędze o wysokiej wytrzymałości, – produkcja sztucznych lub syntetycznych włókien pojedynczych lub pasm. 	<p>Do sektora włókien syntetycznych nie zalicza się włókien sztucznych objętych podklasą nr 20.60.Z PKD</p>
13.10.C	<p>Produkcja przędzy z włókien chemicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytwarzanie przędzy z włókien chemicznych (sztucznych, syntetycznych) ciągłych dla celów dziewiarskich, tkackich itp., – wytwarzanie przędzy z odcinkowych włókien sztucznych, syntetycznych jak i z udziałem innych włókien tekstylnych dla celów dziewiarskich, tkackich itp., – teksturowanie, skręcanie, oplatanie, oprzędzanie, szepianie pneumatyczne, łączenie i nitkowanie przędzy z włókien sztucznych lub syntetycznych, jak i z udziałem innych włókien tekstylnych. 	<p>Do sektora włókien syntetycznych nie zalicza się przędzy z włókien sztucznych objętej podklasą nr 20.60.Z PKD</p>

5. Sektor górnictwa węgla

Do sektora górnictwa węgla zalicza się przedsiębiorstwa produkujące określony rodzaj węgla. Został on zdefiniowany w art. 2 lit a) rozporządzenia nr 1407/2002 z dnia 23 lipca 2002 r. w sprawie pomocy państwa dla przemysłu węglowego (Dz. Urz. WE L 205/1 z 2.08.2002, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t.2, str. 170). Zgodnie z powyższą definicją „węgiel” oznacza wysokiej-, średniej- i niskiej klasy węgiel kategorii A

i B, w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ⁹.

W tabeli nr 7 przedstawiono zakres działalności PKD zaliczany do sektora górnictwa węgla w rozumieniu prawa wspólnotowego odnoszącego się do pomocy publicznej.

Tabela nr 7

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
05.10.Z	Wydobywanie węgla kamiennego: <ul style="list-style-type: none">– wydobywanie węgla kamiennego w kopalniach (podziemne lub odkrywkowe), włączając wydobywanie w postaci ciekłej,– czyszczenie, sortowanie, proskowanie itp. węgla kamiennego w celu poprawienia jakości lub przygotowania do transportu lub składowania,– odzyskiwanie węgla kamiennego z hałd.	

Do sektora górnictwa węgla nie zalicza się podmiotów produkujących węgiel brunatny (podklasa PKD 05.20.Z). Wynika to z tego, że występujący w Polsce węgiel brunatny nie spełnia kryteriów, o którym mowa w wyżej wymienionej klasyfikacji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ.

6. Sektor budownictwa okrętowego

Przepisy o pomocy publicznej dotyczące sektora budownictwa okrętowego zawarte są w Zasadach Ramowych dotyczących pomocy publicznej dla przemysłu stoczniowego (Dz. Urz. C 317, 30.12.2003), dotyczą czterech kategorii podmiotów:

1. Stoczni
2. Podmiotu powiązanego
3. Właściciela statku
4. Strony trzeciej.

Przepisy te stosuje się w odniesieniu do pomocy udzielanej wyżej wymienionym podmiotom bezpośrednio lub pośrednio na:

⁹ Międzynarodowy system kodyfikacji węgla wysokiej klasy i średniej klasy (1998); Międzynarodowa klasyfikacja węgla w złożach (1998) i Międzynarodowy system klasyfikacji węgla niskiej klasy (1999).

1. Budowę statków
2. Remont statków
3. Przebudowę statków.

Poniżej przedstawiono definicje poszczególnych pojęć:

- a) *"budowa statków"* oznacza budowanie, we Wspólnocie, pełnomorskich statków handlowych z własnym napędem;
- b) *"naprawa statków"* oznacza naprawę lub odnawianie we Wspólnocie pełnomorskich statków handlowych z własnym napędem;
- c) *"przebudowa statków"* oznacza przekształcanie, we Wspólnocie, pełnomorskich statków handlowych z własnym napędem o pojemności nie mniejszej niż 1000 ton brutto (GT), pod warunkiem że działania konwersyjne pociągają za sobą zasadnicze zmiany w planie przewożenia towarów, kadłubie, systemie napędowym lub zakwaterowaniu pasażerskim;
- d) *"pełnomorskie statki handlowe z własnym napędem"* oznaczają:
 - i) statki, o pojemności nie mniejszej niż 100 ton brutto (GT) używanych do transportu pasażerskiego i/lub towarowego,
 - ii) statki, o pojemności nie mniejszej niż 100 ton brutto (GT) wykorzystywanych do specjalistycznych usług (np. pogłębiarki lub lodołamacze),
 - iii) holowniki o mocy nie mniejszej niż 365 kilowatów (kW),
 - iv) statki rybackie, o pojemności nie mniejszej niż 100 ton brutto (GT), w odniesieniu do kredytów eksportowych oraz pomocy przeznaczonej na rozwój, gdy są zgodne z Porozumieniem OECD z 1998 r. w sprawie wytycznych dotyczących kredytów eksportowych wspieranych przez państwo wraz z jej Porozumieniem Sektorowym w sprawie kredytów eksportowych dla statków, lub z jakimkolwiek, które je zmienia lub zastępuje, jak również z regułami wspólnotowymi regulującymi pomoc państwa w sektorze rybołówstwa i akwakultury,
 - v) niewykończone kadłuby statków określonych w i)–iv), które są zwodowane i przenośne.

Dla powyższych celów *"statek pełnomorski z własnym napędem"* oznacza każdy statek, który dzięki własnemu stałemu systemowi napędu i sterowania posiada wszystkie cechy umożliwiające mu samodzielną żeglugę na pełnym morzu. Okręty wojskowe (tzn. okręty, które zgodnie z ich podstawowymi cechami konstrukcyjnymi oraz możliwościami są specjalnie przeznaczone do wykorzystania wyłącznie do celów wojskowych, takie jak okręty wojenne oraz inne okręty przeznaczone do działań obronnych lub ofensywnych) oraz dokonane modyfikacje lub dodane cechy do innych okrętów wyłącznie do celów wojskowych są wyłączone, o ile wszelkie środki lub praktyki stosowane w odniesieniu do takich okrętów, modyfikacji lub cech nie są ukrytym działaniem podjętym na rzecz handlowego przemysłu stocznioowego niezgodnym z zasadami pomocy państwa;

- e. *"jednostka powiązana"* oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną która:

- i) posiada lub kontroluje przedsiębiorstwo zaangażowane w przemysł stoczniowy, naprawianie statków lub adaptację statków, lub
- ii) jest posiadana lub kontrolowana, bezpośrednio lub pośrednio, przez posiadanie akcji lub w inny sposób, przez przedsiębiorstwo zaangażowane w przemysł stoczniowy, naprawianie statków lub adaptację statków.

Kontrola jest zakładana, w przypadku gdy osoba lub przedsiębiorstwo zaangażowane w przemysł stoczniowy, naprawianie statków lub adaptację statków posiada lub kontroluje więcej niż 25 % udziałów w innym podmiocie lub podmiot taki posiada lub kontroluje więcej niż 25% udziałów w podmiocie zaangażowanym w przemysł stoczniowy, naprawianie statków lub adaptację statków.

W tabeli nr 8 przedstawiono zakres działalności PKD zaliczany do sektora stoczniowego w rozumieniu prawa wspólnotowego odnoszącego się do pomocy publicznej.

Tabela nr 8

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
30.11.Z	<p>Produkcja statków i konstrukcji pływających</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja statków (z wyłączeniem łodzi sportowych i wycieczkowych), takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • statki pasażerskie, promy, statki handlowe, tankowce, holowniki itp., • kutry, łodzie rybackie i statki-przetwórnice, • poduszkowce, z wyłączeniem poduszkowców przeznaczonych na cele rekreacyjne, – produkcja sekcji dla statków i jednostek pływających. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja statków (z wyłączeniem łodzi sportowych i wycieczkowych), takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • okręty wojenne, • pływające lub zanurzone platformy wiertnicze, 	

	<ul style="list-style-type: none"> – produkcja jednostek pływających, takich jak doki pływające, pontony, grodzie izolacyjne, przystanie pływające, pławy, boje, – zbiorniki pływające, barki, latarnie, dźwigi pływające, tratwy nadmuchiwane przeznaczone na cele inne niż rekreacyjne itp. 	
33.15.Z	<p>Naprawa i konserwacja statków i łodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naprawa i rutynowa konserwacja statków i pozostałych konstrukcji pływających. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – naprawa i konserwację łodzi sportowych i wycieczkowych. 	

Dokładne wskazanie zakresu działalności PKD odpowiadającemu definicji sektora stoczniowego w prawie wspólnotowym jest w praktyce niemożliwe. Po pierwsze, do sektora stoczniowego zalicza się produkcję statków o określonej pojemności (powyżej 100 GT). Tak więc określone przedsiębiorstwo produkujące statki może wytwarzać statki zaliczane do sektora stoczniowego, jak i nie zaliczane do tego sektora. Po drugie, do sektora stoczniowego w rozumieniu prawa wspólnotowego zalicza się na przykład właściciela statku, a więc podmiot, którego działalność jest inna niż wskazana w podklasie PKD 30.11.Z.

Biorąc pod uwagę definicję sektora budownictwa okrętowego, nie zalicza się do nich podmiotów, które produkują na przykład pełnomorskie statki handlowe z własnym napędem o pojemności mniejszej niż 100 ton brutto (GT) lub przebudowę statków o pojemności mniejszej niż 1000 ton brutto (GT).

7. Produkty imitujące lub zastępujące mleko i przetwory mleczne

Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 1898/87 z dnia 2 lipca 1987 r. w sprawie ochrony oznaczeń stosowanych w obrocie mlekiem i przetworami mlecznymi (Dz. Urz. WE L 182 z 03.07.1987, str. 36; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 7, str. 247, z późn. zm.), zwane dalej w tym punkcie „rozporządzeniem”, ma na celu ochronę konsumentów oraz ustanowienie reguł konkurencji pomiędzy mlekiem i przetworami mlecznymi a produktami konkurencyjnymi. Naturalny skład mleka i przetworów mlecznych powinien podlegać ochronie, a więc powinien być w odpowiedni sposób oznaczany, etykietowany i

reklamowany. Pozwoli to uniknąć pomyłek po stronie konsumentów, którzy produkty imitujące lub zastępujące mleko i przetwory mleczne mogą uznać za mleko i przetwory mleczne.

W art. 2 rozporządzenia określono jakie produkty można oznaczać słowem „mleko”¹⁰ i „przetwory mleczne”¹¹. Zgodnie z art. 3 ust. 2 rozporządzenia, w odniesieniu do produktów innych niż opisane w art. 2 rozporządzenia (przetwory mleczne), nie można używać etykiet, reklam, itp. sugerujących, że produkty te są przetworami mlecznymi.

W tabeli nr 9 przedstawiono zakres działalności PKD, w ramach której wytwarzane mogą być produkty imitujące lub zastępujące mleko i przetwory mleczne.

Tabela nr 9

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
10.89.Z	<p>Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja substytutów artykułów mlecznych i serowych, <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja zup i bulionów (rosołów), – produkcja miodu sztucznego i karmelu, – produkcja gotowej żywności łatwo psującej się, takiej jak kanapki, świeża (nieupieczona) pizza, – produkcja suplementów żywności i pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowaną, – produkcja drożdży, – produkcja soków i ekstraktów z mięsa, ryb, skorupiaków i mięczaków, – produkcję wyrobów z jaj, albuminę jaja, – produkcja sztucznych koncentratów spożywczych. 	

¹⁰ „Mleko” oznacza wyłącznie zwykłą wydzielinę piersiową, otrzymywaną z jednego lub więcej udojów, bez żadnych dodatków ani ekstrakcji.

¹¹ „Przetwory mleczne” oznaczają produkty uzyskiwane wyłącznie z mleka, przez co należy rozumieć, że można do nich dodać substancje konieczne do ich wytwarzania, pod warunkiem, że substancje te nie są używane do zastąpienia, w całości lub częściowo, jakichkolwiek naturalnych składników mleka.

Podając przykład produktu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 rozporządzenia można odnieść się do orzeczenia ETS z dnia 16 grudnia 1999 roku w sprawie zapytania prejudycyjnego złożonego przez sąd niemiecki (C-110/98). Sprawa dotyczyła użycia określenia "ser dietetyczny" dla wyrobu, w którym tłuszcz mleczny w części zastąpiono tłuszczem roślinnym. Orzeczenie ETS w powyższej sprawie jednoznacznie określa, że w świetle rozporządzenia oraz Dyrektywy Rady 89/398/EEC z dnia 3 maja 1989 roku w sprawie zbliżenia ustawodawstw Państw Członkowskich odnoszących się do środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, produkt mleczny, w którym tłuszcz mleczny został zastąpiony tłuszczem roślinnym na potrzeby dietetyczne, nie może być nazywany serem nawet wówczas gdy nazwie towarzyszy dodatkowy opis na opakowaniu produktu na przykład taki: "ten ser dietetyczny jest idealny dla stosujących dietę niskocholesterolową". W związku z powyższym, produkt w składzie, którego znajduje się olej roślinny lub inne składniki zastępujące składniki mleka, nie może być nazywany serem, ani serem z dodatkiem oleju lub innym podobnym określeniem.

Reasumując należy wskazać, iż produktem imitującym mleko będzie każdy produkt, który z nazwy sugerowałby, iż może być produktem mlecznym, jednakże w swoim składzie nie będzie posiadał mleka, np. mleko sojowe.

8. Sektor transportu drogowego

W prawie wspólnotowym odnoszącym się do pomocy publicznej nie ma zdefiniowanego sektora transportu drogowego. W prawie krajowym definicja transportu drogowego zawarta jest w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 125 z 2007 roku, poz. 874, tekst jednolity), zwaną dalej w tym punkcie „ustawą”. Zgodnie z art. 4 pkt 3 ustawy przez **transport drogowy** należy rozumieć

- „**krajowy transport drogowy** - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jazda pojazdu, miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży i przejazdu oraz droga znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” lub
- „**międzynarodowy transport drogowy** - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, przy czym jazda pojazdu między miejscem początkowym i docelowym odbywa się z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej”.

Do transportu drogowego nie zalicza się **niezarobkowego przewozu drogowego** (przewóz na potrzeby własne), przez który należy rozumieć każdy przejazd pojazdu po drogach publicznych z pasażerami lub bez, załadowanego lub bez ładunku, przeznaczonego do nieodpłatnego krajowego i międzynarodowego przewozu drogowego osób lub rzeczy, wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, spełniający łącznie następujące warunki:

- a) pojazdy samochodowe używane do przewozu są prowadzone przez przedsiębiorcę lub jego pracowników,
- b) przedsiębiorca legitymuje się tytułem prawnym do dysponowania pojazdami samochodowymi,
- c) w przypadku przejazdu pojazdu załadowanego - rzeczy przewożone są własnością przedsiębiorcy lub zostały przez niego sprzedane, kupione, wynajęte, wdzierżawione, wyprodukowane, wydobyte, przetworzone lub naprawione albo celem przejazdu jest przewóz osób lub rzeczy z przedsiębiorstwa lub do przedsiębiorstwa na jego własne potrzeby, a także przewóz pracowników i ich rodzin,
- d) nie jest przewozem w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie usług turystycznych.

W tabeli nr 10 przedstawiono zakres działalności PKD zaliczanej do sektora transportu drogowego.

Tabela nr 10

Podklasa PKD	Nazwa podklasy	Uwagi
49.31.Z	<p>Transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski</p> <ul style="list-style-type: none"> – miejskie lub podmiejskie przewozy pasażerskie realizowane środkami transportu lądowego, takimi jak: autobus, tramwaj, trolejbus, kolej podziemna lub nadziemna itp., po ustalonych trasach w oparciu o rozkład jazdy, uwzględniający zabieranie pasażerów oraz ich wysadzanie na ustalonych przystankach, – przewozy pasażerskie na trasach między lotniskiem czy stacją kolejową a centrum miasta. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działalność kolei linowo-naziemnych, linowych itp. w przypadku, gdy należą do miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji. 	<p>Pierwszy <i>tiret</i> – do transportu drogowego nie zalicza się przewozów realizowanych tramwajem, koleją podziemną lub naziemną.</p> <p>Drugi <i>tiret</i> – do transportu drogowego zalicza się tylko te przewozy między lotniskiem (stacją kolejową) a centrum miasta realizowane drogą</p>
49.32.Z	Działalność taksówek osobowych:	Zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej z dnia 25

	<ul style="list-style-type: none"> – działalność polegająca na przewozie indywidualnych pasażerów do ustalonych przez nich miejsc, – działalność polegająca na wynajmowaniu samochodów osobowych i furgonetek (<=3,5 t) z kierowcą. 	<p>kwietnia 2001 roku w sprawie N 733/2000 – Włochy (Liguria) „Działania regionalne w celu ulepszenia usług transportu publicznego wykonywanego za pomocą taksówek”, wsparcie dla wykonujących usługi taksówkowe, które mają charakter lokalny, a ich wykonywanie uwarunkowane jest uzyskaniem licencji (zezwolenia), nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 87 ust. 1 TWE, gdyż nie zakłóca wymiany handlowej pomiędzy państwami członkowskimi.</p>
49.39.Z	<p>Pozostały transport lądowy pasażerski, gdzie indziej niesklasyfikowany:</p> <ul style="list-style-type: none"> – transport drogowy pasażerski pozostały, taki jak: <ul style="list-style-type: none"> • rozkładowe dalekobieżne przewozy autobusowe, • wynajem autobusów z kierowcą, przewozy wycieczkowe i turystyczne oraz inne okazjonalne przewozy autobusowe kursujące bez ustalonego rozkładu, • przewozy wahadłowe między portem lotniczym a stałymi punktami w centrum miasta, – autobusowe przewozy szkolne i pracownicze, – transport pasażerski pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działalność kolejek linowych naziemnych, kolejek linowych, 	<p>Przewozy wahadłowe między portem lotniczym a stałymi punktami w centrum miasta zaliczane są do transportu drogowego, o ile są realizowane drogą.</p>

	wyciągów orczykowych i wyciągów narciarskich pod warunkiem, że nie są częścią miejskiego lub podmiejskiego systemu komunikacji,	
49.41.Z	<p>Transport drogowy towarów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przewozy towarów realizowane środkami transportu drogowego przystosowanymi do przewozu: <ul style="list-style-type: none"> • dłużyć, • inwentarza żywego, • towarów zamrożonych lub schłodzonych, • towarów ciężkich, • towarów masowych, włączając transport cysternami mleka z gospodarstw rolnych, • samochodów, • odpadów i materiałów wtórnych, z wyłączeniem ich zbierania i usuwania, – wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą, – transport towarów pojazdami napędzanymi siłą mięśni ludzkich lub ciągnionymi przez zwierzęta. 	
49.42.Z	<p>Działalność usługowa związana z przeprowadzkami:</p> <ul style="list-style-type: none"> – transport drogowy związany z przeprowadzkami świadczony na rzecz przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. 	

9. Pomoc „eksportowa”

Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379,

28.12.2006, str. 5) nie można udzielać pomocy *de minimis* na działalność związaną z wywozem do państw trzecich lub państw członkowskich, tzn. pomocy bezpośrednio związanej z ilością wywożonych produktów, tworzeniem i prowadzeniem sieci dystrybucyjnej lub innymi wydatkami bieżącymi związanymi z prowadzeniem działalności eksportowej.

Zgodnie z art. 3 Porozumienia subsydia uzależnione prawnie lub faktycznie, wyłącznie lub jako jeden z kilku innych warunków¹², od działalności eksportowej łącznie z warunkami przedstawionymi poniżej są zakazane. Członkowie Porozumienia nie mogą wprowadzać ani utrzymywać subsydiów eksportowych. Polska jest członkiem Porozumienia od dnia 1 lipca 1995 roku.

Dla przykładu, pomoc przeznaczona na pokrycie kosztów uczestnictwa w targach handlowych, bądź kosztów badań lub usług doradczych potrzebnych do wprowadzenia nowego produktu lub już istniejącego produktu na nowy rynek, nie stanowi zwykle pomocy eksportowej. Zgodnie z art. 5 rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10 , 13.01.2001 z późn. zm.), zgodna ze wspólnym rynkiem jest pomoc udzielana na:

- usługi świadczone przez doradców zewnętrznych (nie dotyczy to usług o charakterze ciągłym, np. usługi księgowe, podatkowe, reklamowe, itd.);
- udział w targach i wystawach dotyczących wynajmu, ustawienia i prowadzenia stoiska (tylko i wyłącznie w odniesieniu do pierwszych targów lub wystawy).

Warunki dopuszczalności pomocy na pokrycie kosztów badań i rozwoju dotyczące sektora rolnictwa i rybołówstwa zawarte są w punkcie 9 Wspólnotowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz. Urz. U C 232, 30.12.2006, str. 1)

Poniżej przedstawiona została lista przykładowych subsydiów eksportowych stanowiąca załącznik I do Porozumienia.

- a) Świadczenie przez rządy bezpośrednich subsydiów na rzecz firmy lub gałęzi produkcji, zależnych od działalności eksportowej i jej wyników.
- b) Systemy odpisów dewizowych lub inne podobne praktyki premiujące eksport.
- c) Krajowe opłaty frachtowe i taryfy przewozowe od towarów eksportowych, pobierane przez rządy lub stosowane z ich dyspozycji na warunkach korzystniejszych niż wobec ładunków krajowych.
- d) Dostarczanie przez rządy lub ich agendy, bezpośrednio albo pośrednio z dyspozycji rządu, importowanych bądź krajowych towarów albo usług w celu ich zastosowania w produkcji towarów eksportowych, na zasadach i warunkach korzystniejszych niż stosowane wobec podobnych lub bezpośrednio konkurencyjnych towarów bądź usług używanych w produkcji towarów przeznaczonych do użytku krajowego,

¹² Ta norma jest spełniona, gdy fakty wskazują, iż przyznanie subsydium które prawnie nie jest zależne od wyników eksportu, jest w rzeczywistości uzależnione od obecnego lub przewidywanego eksportu lub dochodów z eksportu. Sam fakt, że subsydium jest przyznawane przedsiębiorstwu eksportującemu nie będzie tylko z tego powodu traktowany jako subsydium eksportowe w rozumieniu niniejszego postanowienia.

jeżeli (w przypadku produktów) takie zasady lub warunki są korzystniejsze od dostępnych ich eksporterom na rynkach światowych na warunkach handlowych.

- e) Pełne lub częściowe zwolnienie, umorzenie lub odroczenie podatków bezpośrednich lub płatności z tytułu ubezpieczeń pobranych albo należnych od przedsiębiorstw przemysłowych lub handlowych, które jest bezpośrednio związane z eksportem.
- f) Specjalne pomniejszenia podstawy opodatkowania bezpośredniego, związane z eksportem lub jego wynikami, większe niż w przypadku produkcji towarów do użytku krajowego.
- g) Zwolnienie od podatków pośrednich lub ich umorzenie w odniesieniu do produkcji i dystrybucji towarów eksportowanych, większe niż w przypadku podatków nakładanych na produkcję i dystrybucję podobnych towarów sprzedawanych na użytek krajowy.
- h) Zwolnienie, umorzenie lub odroczenie skumulowanych podatków pośrednich⁵⁸ pobranych we wcześniejszych fazach produkcji i obrotu od towarów i usług używanych do produkcji eksportowej, większe niż zwolnienie, zwrot lub odroczenie podobnych, uprzednio pobranych, skumulowanych podatków pośrednich od dóbr i usług użytych do produkcji podobnych towarów sprzedawanych na użytek krajowy; z zastrzeżeniem wszakże, że skumulowane, uprzednio pobrane podatki pośrednie od towarów eksportowanych mogą podlegać zwolnieniu, zwrotowi lub odroczeniu, nawet jeżeli nie podlegają takiemu zwolnieniu, zwrotowi lub odroczeniu przy sprzedaży podobnych produktów na użytek krajowy, jeżeli skumulowane uprzednie podatki pośrednie są nakładane na składniki produkcji zużyte do wytwarzania eksportowanego produktu (przy uwzględnieniu normalnej proporcji odpadów).
- i) Umarzanie lub zwrot opłat importowych ponad te, jakie są nakładane na importowane składniki produkcji zużyte do wytworzenia eksportowanego produktu (przy uwzględnieniu normalnej proporcji odpadów); z zastrzeżeniem wszakże, że w szczególnych przypadkach przedsiębiorstwo może stosować jako substytut pewną ilość składników pochodzenia krajowego, równych pod względem ilości, jakości i cech użytkowych produktom importowanym, jeżeli zarówno import jak i odpowiadające mu operacje eksportowe następują w rozsądnie bliskich terminach, nie przekraczających dwóch lat.
- j) Udzielanie przez rządy (lub specjalne instytucje pod kontrolą rządów) gwarancji kredytowych lub ubezpieczeń kredytów eksportowych ubezpieczeń lub gwarancji przeciwko wzrostowi kosztów towarów eksportowych albo ubezpieczeń od ryzyk kursowych, przy stosowaniu stawek ubezpieczeniowych, które nie wystarczają do pokrycia długoterminowych kosztów bieżących i strat związanych z takimi programami.
- k) Udzielanie przez rządy (lub specjalne instytucje kontrolowane przez rządy albo działające z ich ramienia) kredytów eksportowych o stopach oprocentowania niższych od tych, które muszą one faktycznie płacić za tak zaangażowane środki (lub też musiałyby płacić, pożyczając na międzynarodowych rynkach kapitałowych

w celu uzyskania funduszy na taki sam okres, w takiej samej walucie, oraz na takich samych warunkach jak kredyt eksportowy), bądź też pokrywanie przez nie w całości lub części kosztów poniesionych przez eksporterów albo instytucje finansowe na pozyskanie kredytów, o ile są one stosowane dla uzyskania materialnej korzyści w zakresie warunków kredytów eksportowych.

Jeżeli jednak Członek jest stroną międzynarodowego uzgodnienia dotyczącego oficjalnych kredytów eksportowych, do którego należy co najmniej 12 pierwotnych Członków niniejszego Porozumienia według stanu na dzień 1 stycznia 1979 (lub też stroną późniejszego pochodnego uzgodnienia przyjętego przez tych pierwotnych Członków), albo też jeśli Członek stosuje w praktyce postanowienia dotyczące stóp procentowych zawarte w danym uzgodnieniu, praktyka kredytów eksportowych, zgodna z tymi postanowieniami, nie będzie uznawana za subsydlum eksportowe zakazane niniejszym Porozumieniem.

- 1) Wszelkie inne obciążenia środków publicznych stanowiące subsydlum eksportowe w rozumieniu Artykułu XVI GATT 1994.

W praktyce w Polsce, pomoc eksportowa może wystąpić w dwóch sytuacjach:

1. Program pomocowy zawiera przepisy pozwalające na udzielanie pomocy eksportowej.
2. Brak jest programu pomocowego i w ramach uznaniowości, organ udzielający pomocy, uzależnia jej udzielenie od warunków kwalifikujących daną pomoc do pomocy eksportowej.

Ad 1.

W odniesieniu do funduszy strukturalnych, zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 227, poz. 1658), programy pomocowe są zawarte w rozporządzeniach właściwych ministrów (w przypadku regionalnych programów operacyjnych – ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego). Zgodnie z treścią powyższego przepisu, w przypadku, gdy finansowanie w programach operacyjnych spełnia przesłanki art. 87 TWE, wówczas właściwy minister musi przygotować program pomocowy w formie rozporządzenia zawierający między innymi szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy.

Zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 roku o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. Nr 123, poz. 1291 z późn. zm.), projekty programów pomocowych wymagają uzyskania opinii Prezesa UOKiK. W związku z powyższym, gdyby program pomocowy opracowany do POIG zawierał przepisy dotyczące udzielania pomocy eksportowej, powinno to być wskazane w opinii Prezesa UOKiK. Dlatego możliwość wystąpienia sytuacji, w której środki funduszy strukturalnych wydatkowane w ramach opracowanych programów pomocowych stanowiłyby pomoc eksportową, wydaje się być niemożliwe.

Ad 2.

Organy udzielające wsparcia w ramach POIG nie mają władzy dyskrecjonalnej w zakresie warunków udzielania pomocy, które wynikają z obowiązujących aktów prawnych i

opracowanych dokumentów. Należy wyraźnie podkreślić, co zostało zawarte również w Porozumieniu, iż udzielanie wsparcia dla podmiotów gospodarczych, które prowadzą działalność eksportową, nie stanowi pomocy eksportowej.

Poniżej przedstawiono kilka przykładów spraw rozpatrywanych przez Komisję Europejską, co do których stwierdzono, że występuje w nich pomoc eksportowa:

1. Decyzja Komisji z dnia 24 września 2002 roku w sprawie pomocy jaką zamierza udzielić Federalna Republika Niemiec w ramach „Wytycznych dotyczących pomocy dla MSP – poprawa efektywności biznesowej w Saksoni” – (Dz. Urz. L 91, 08.04.2003, str. 13) – udzielanie pomocy małym i średnim przedsiębiorstwom na trzykrotny udział w targach zagranicznych.
2. Decyzja Komisji z dnia 5 marca 2003 roku w sprawie programu pomocowego jaki Federalna Republika Niemiec zamierza wprowadzić w odniesieniu do sprzedaży i eksportu produktów pochodzących z Zachodniej Meklenburgii Pomeranii (Dz. Urz. L 202, 09.08.2003, str. 15) – udzielanie pomocy dla przedsiębiorstw na zakładanie przedstawicielstw za granicą.
3. Orzeczenie ETS z dnia 10 grudnia 1969 roku w sprawie Komisja Europejska v Francja (sprawy połączone C/6 oraz 11-69, par. 21) – preferencyjne stopy kredytów eksportowych.
4. Orzeczenie ETS z dnia 7 czerwca 1988 roku w sprawie Grecja v Komisja Europejska (sprawa C 57/86, par. 8) – obniżka stóp kredytów eksportowych.

10. Pomoc, która uprzywilejowuje produkty krajowe

Zgodnie z art. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379, 28.12.2006, str. 5), art. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz. Urz. UE L 302, 1.11.2006) oraz art. 1 Rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych średnich przedsiębiorstw (Dz. Urz. WE L 10, 13.01.2001 z późn. zm.), nie można udzielać pomocy *de minimis*, która uprzywilejowuje towary krajowe w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

Podobnie jak w przypadku pomocy eksportowej, na podstawie art. 3 Porozumienia, zakazane jest udzielanie pomocy, w wyniku której produkty krajowe uzyskałyby pozycję uprzywilejowaną w stosunku do produktów sprowadzanych z zagranicy. Członkowie Porozumienia nie mogą wprowadzać ani utrzymywać subsydiów, które uprzywilejowują towary krajowe w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

Przedmiotowa pomoc może wystąpić w Polsce w takich samych przypadkach jak pomoc eksportowa. Dlatego wyjaśnienia zawarte w punkcie dotyczącym pomocy eksportowej mają odpowiednio zastosowanie do pomocy, która uprzywilejowuje towary krajowe w stosunku do towarów sprowadzanych z zagranicy.

11. Rodzaj działalności gospodarczej a charakter wspieranego przedsięwzięcia

Określony pomiot wnioskujący o wsparcie z POIG może prowadzić wiele rodzajów działalności gospodarczej. Jeden rodzaj lub więcej może mieć charakter dominujący, natomiast pozostałe marginalny. Dlatego dla oceny możliwości wsparcia danego przedsięwzięcia inwestycyjnego poprzez samo wskazanie podklasy działalności gospodarczej według PKD prowadzonej przez podmiot ubiegający się o wsparcie w ramach POIG, może być w niektórych przypadkach niewystarczające, a nawet mylące.

Może się zdarzyć, że dany podmiot wnioskuje o wsparcie przedsięwzięcia, które nie podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów o pomocy publicznej, pomimo, że wskazany przez niego dominujący przedmiot działalności gospodarczej, wskazuje na brak możliwości wsparcia w ramach POIG. Dla przykładu podmiot wytwarzający produkty rolne, o których mowa w załączniku I do TWE, może również świadczyć usługi agroturystyczne (np. wynajmować pokoje gościnne). Wówczas przedsięwzięcie dotyczące modernizacji lub rozbudowy infrastruktury związanej z usługami agroturystycznymi, nie podlega ograniczeniom wynikającym z przepisów o pomocy publicznej dotyczących rolnictwa. Podmiot, który produkuje pełnomorskie statki handlowe może też produkować jachty turystyczne. Wówczas przedsięwzięcie inwestycyjne dotyczące rozbudowy zakładu w części dotyczącej budowy jachtów nie podlegałoby ograniczeniom wynikającym z przepisów o pomocy publicznej.

Przed wszystkim należy sprawdzić jakiego rodzaju działalności dotyczy przedsięwzięcie, na realizację którego wnioskuje o wsparcie dany podmiot. Jeżeli jest to przedsięwzięcie, które zgodnie z prawem wspólnotowym dotyczącym pomocy publicznej, nie podlega ograniczeniom, wówczas wsparcie takie może być udzielone, pomimo że jego beneficjent prowadzi działalność wykluczoną z możliwości ubiegania się o wsparcie. W przypadku, gdy przedsięwzięcie inwestycyjne dotyczy zarówno działalności nie podlegającej ograniczeniom wynikającym z przepisów o pomocy publicznej, jak podlegającej takim ograniczeniom, należy spróbować odpowiednio podzielić koszty tego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Dla przykładu w 1999 roku Komisja Europejska podjęła decyzję w sprawie pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorstwa Brilen SA z Hiszpanii, w której dokonała podziału kosztów inwestycji na część podlegającą przepisom dotyczącym sektora włókien syntetycznych¹³ oraz część podlegającą zasadom udzielania pomocy regionalnej. Zgodnie z decyzją Komisji około 40% kosztów inwestycji nie było związanych z produktami albo procesami dotyczącymi produkcji włókien syntetycznych. Pozostałe 60% kosztów dotyczyło procesu wytwarzania przędzy poliestrowej, który mieści się w definicji sektora włókien syntetycznych. W odniesieniu części inwestycji niezwiązanej z produkcją włókien syntetycznych Komisja Europejska stwierdziła, że pomoc jest zgodna regułami wspólnego rynku, natomiast w odniesieniu do pozostałej części projektu inwestycyjnego, decyzja

¹³ Wówczas obowiązywał dokument, w którym Komisja określiła zasady udzielania pomocy dla podmiotów zaliczanych do sektora włókien syntetycznych.

Komisji była negatywna, gdyż realizacja inwestycji doprowadziłaby do zwiększenia mocy produkcyjnych¹⁴.

12. Produkcja, przetwarzanie oraz wprowadzanie do obrotu produktu rolnego

Zgodnie z art. 32 TWE przez „**produkty rolne**” należy rozumieć płody ziemi, produkty pochodzące z hodowli i rybołówstwa, jak również produkty pierwszego przetworzenia, które pozostają w bezpośrednim związku z tymi produktami. W załączniku I do TWE zawarte są produkty o których mowa w art. 32 TWE. Lista tych produktów przedstawia tabela nr 11. Zgodnie z art. 2 lit. n) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz. Urz. UE L 302, 1.11.2006), do „**produktów rolnych**” zalicza się również korek i artykuły z korka (patrz tabela nr 12), a także produkty mające imitować lub zastępować mleko i przetwory mleczne (patrz punkt VI niniejszego opracowania).

Do produktów rolnych nie zalicza się produktów rybołówstwa i akwakultury objętych rozporządzeniem Rady (WE) Nr 104/2000 z dnia 17 grudnia 1999 roku w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. WE L 17, 21.1.2000, str. 22). Produkty rybołówstwa i akwakultury zostały omówione w punkcie I niniejszego opracowania.

Zgodnie z art. 2 lit. n) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz. Urz. UE L 302, 1.11.2006), „**przetwarzanie produktów rolnych**” oznacza czynności dokonywane na produkcie rolnym, których produktem końcowy jest również produktem rolnym, z wyjątkiem wykonywanych w gospodarstwach czynności niezbędnych do przygotowania produktów zwierzęcych lub roślinnych do pierwszej sprzedaży.

Dla przykładu hodowla krów lub świń (PKD 01) to działalność, która dotyczy produktów rolnych wymienionych w Załączniku I do TWE (dział 1). Przetwarzanie mięsa (PKD 10) również należy zaliczyć do działalności obejmującej produkty rolne wymienione w Załączniku I do TWE. Przetwarzaniem produktów rolnych będzie natomiast produkcja wyrobów z mięsa (PKD 10.13), gdyż z produktu rolnego jakim jest mięso powstaje również produkt rolny jakimi są wyroby z mięsa.

Zgodnie z art. 2 lit. p) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz. Urz. UE L 302, 1.11.2006), „**wprowadzanie produktu rolnego do obrotu**” oznacza posiadanie lub wystawianie produktu w celu sprzedaży, oferowanie go na sprzedaż, dostawę lub każdy inny sposób wprowadzania produktu na rynek, z wyjątkiem jego pierwszej sprzedaży przez producenta surowców na rzecz podmiotów zajmujących się odsprzedażą lub przetwórstwem i czynności przygotowujących produkt do pierwszej

¹⁴ Decyzja Komisji Europejskiej Nr 1999/672/EC z dnia 1 lipca 1999 roku w sprawie planowanej pomocy dla Brilen SA, OJ L 268, 16.10.1999, str. 19.

sprzedaży. Sprzedaż produktu rolnego przez producenta surowców konsumentowi końcowemu uznaje się jedynie za wprowadzanie do obrotu produktów rolnych, jeśli następuje w odpowiednio wydzielonym do tego celu miejscu.

Zgodnie z art. 1 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej, nie ma ono zastosowania do działalności związanej z produkcją pierwotną produktów rolnych wymienionych w Załączniku I do TWE. Oznacza to, że regionalnej pomocy inwestycyjnej:

- **nie można** udzielać na działalność związaną z produkcją pierwotną produktów rolnych,
- **można** udzielać na działalność związaną z przetwarzaniem produktów rolnych.

Tabela nr 11

Numer nomenklatury brukselskiej ¹⁵	Opis produktów
Dział 1	Zwierzęta żywe
Dział 2	Mięso i podroby jadalne
Dział 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaj ptasie, miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone
Dział 5	
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi
Dział 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście
Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne

¹⁵ Po drugiej wojnie światowej prowadzono w Brukseli prace nad międzynarodową nomenklaturą celną, które doprowadziły do opracowania dokumentu pod nazwą Międzynarodowa Nomenklatura Taryfy Celnej. Dokument ten popularnie został nazwany Nomenklaturą Brukselską. Został on rozwinięty w system, który obowiązuje od 1998 roku pod nazwą Zharmonizowany System Oznaczania i Kodowania Towarów (HS). Odpowiednikiem systemu HS w Unii Europejskiej jest Nomenklatura Scalona (CN).

Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów
Dział 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)
Dział 10	Zboża
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; insulina; gluten pszenny
Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza
Dział 13	
ex 13.03	Pektyna
Dział 15	
15.01	Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy
15.02	Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczu
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju; nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany
15.04	Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczone lub nie
15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczone
15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki
15.13	Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych
Dział 17	
17.01	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej
17.02	Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie)

17.03	Melasa, odbarwiona lub nie
17.05	Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub waniliana), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach
Dział 18	
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone
18.02	Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin
Dział 22	
22.04	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w winny sposób niż przez dodanie alkoholu
22.05	Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu
22.07	Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)
ex 22.08 ex 22.09	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I do Traktatu, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów
ex 22.10	Ocet i jego substytuty
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt
Dział 24	
24.01	Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe
Dział 45	
45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony
Dział 54	
54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)

Dział 57	
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)

Do produktów rolnych zalicza się również produkty wyszczególnione w tabeli nr 12 (korek i artykuły z korka). W Załączniku I do TWE wymienione zostały jedynie produkty z korka objęte kodem CN 4501.

Tabela 12

Kod CN	Wyszczególnienie
4502	Korek naturalny, oczyszczony lub zgrubnie wyrównany, lub w postaci prostokątnych (włączając kwadratowe) bloków, płyt, arkuszy lub pasów (włącznie z półfabrykatem do produkcji korków lub zatyczek)
4503	Artykuły z korka naturalnego
4504	Korek aglomerowany (z dodatkiem spoiwa lub bez) i artykuły z korka aglomerowanego

W tabeli nr 13 przedstawiono odniesienie podklasy PKD do poszczególnych pozycji Załącznika nr I TWE stanowiących produkty rolne.

Tabela 13

Numer nomenklatury brukselskiej	Opis produktów	Podklasa PKD	Nazwa podklasy
Dział 1	Zwierzęta żywe: konie, osły, muły, osłomuły, żywe; bydło żywe (w tym: jałówki, krowy); świnie żywe; owce i kozy, żywe; drób domowy żywy (w tym: kaczki, gęsi, indyki i perliczki); ssaki naczelne i pozostałe (w tym: wieloryby, delfiny, morświny, manaty i krowy morskie, króliki domowe); gady (w tym węże i żółwie); ptaki (w tym: drapieżne, papugowate – papugi, papugi długoogonowe, ary i kakadu, gołębie.	01.41.Z	Chów i hodowla bydła mlecznego: – chów i hodowlę bydła mlecznego. Z wyjątkiem: – produkcja surowego mleka krowiego lub z bawołów.
		01.41.Z	Chów i hodowla bydła mlecznego: – chów i hodowlę bydła mlecznego. Z wyjątkiem: – produkcja surowego mleka krowiego lub z bawołów.
		01.42.Z	Chów i hodowla koni i pozostałych zwierząt koniowatych: – chów i hodowlę koni, osłów, mułów lub osłomułów. Z wyjątkiem: – produkcja nasienia ogierów.
		01.44.Z	Chów i hodowla wielbłądów i zwierząt wielbłądowatych: – chów i hodowla wielbłądów (dromaderów) i zwierząt wielbłądowatych.

		01.45.Z	<p>Chów i hodowla owiec i kóz:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowla owiec i kóz. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja surowego mleka owczego i koziego, – produkcja surowej wełny, – produkcja nasienia kozłów i tryków.
		01.46.Z	<p>Chów i hodowla świń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowla świń. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja nasienia knurów.
		01.47.Z	<p>Chów i hodowla drobiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowla ptactwa domowego z gatunku „<i>Gallus domesticus</i>”, indyków, kaczek, gęsi i perliczek. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja jaj, – działalność wylęgarni drobiu.

		01.49.Z	<p>Chów i hodowla pozostałych zwierząt:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowla pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: <ul style="list-style-type: none"> • strusi i emu, • pozostałych ptaków, z wyłączeniem drobiu, • królików i pozostałych zwierząt futerkowych, – chów i hodowlę zwierząt domowych, z wyłączeniem ryb: <ul style="list-style-type: none"> • kotów i psów, • ptaków, takich jak papużki itp., • chomików itp., – chów i hodowlę różnorodnych zwierząt, – produkcja sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowla pozostałych zwierząt, włącznie z częściowo oswojonymi: <ul style="list-style-type: none"> • owadów; – produkcja nasienia królików i pozostałych zwierząt futerkowych, – produkcja skór zwierząt futerkowych, gadów lub ptaków w gospodarstwach hodowlanych, – chów i hodowlę robaków, mięczaków, w tym ślimaków itp. zwierząt lądowych, – chów i hodowlę jedwabników; produkcja kokonów jedwabników, – chów i hodowlę pszczół; produkcja miodu i wosku pszczelego oraz pozostałych produktów pszczelich, – produkcja sierści zwierzęcej cienkiej lub grubej niezgrzeblonej.
--	--	---------	---

Dział 2	<p>Mięso i podroby jadalne: mięso z bydła, świeże i schłodzone; mięso z bydła, zamrożone; mięso ze świń, świeże, schłodzone lub zamrożone; mięso z owiec lub kóz, świeże, schłodzone lub zamrożone; mięso i podroby jadalne, świeże, schłodzone lub zamrożone; pozostałe mięso i podroby jadalne, świeże, schłodzone lub zamrożone; tłuszcz ze świń bez chudego mięsa oraz tłuszcz drobiowy, niewytapiane lub inaczej wyekstrahowane, świeże, schłodzone, zamrożone, solone,</p>	10.11.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego – czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z bydła, świń, jagniąt, owiec, królików itp., – ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, – produkcja skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, – przetwarzanie odpadów zwierzęcych, – produkcja wełny surowej poubojowej.
---------	--	---------	---

	<p>w solance, suszone lub wędzone; mięso i podroby jadalne, solone, w solance, suszone lub wędzone; jadalne mąki i mączki, z mięsa lub podrobów.</p>	<p>10.12.Z</p>	<p>Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjowanego. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytapiania jadalnych tłuszczów z drobiu, – czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu, – produkcji pierza i puchu.
--	--	----------------	--

Dział 3	Ryby, skorupiaki, mięczaki i inne bezkręgowce wodne	03.11.Z	<p>Rybołówstwo w wodach morskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich, – połowy skorupiaków i mięczaków morskich, – połowy zwierząt wodnych: żółwi, osłonice, jeżowców itp., – działalność statków rybackich prowadzących połowy ryb i innych organizmów wodnych połączone z ich przetwórstwem i konserwowaniem. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wielorybnictwa, – pozyskiwania (poławiania, wydobywania) pozostałych produktów i organizmów znajdujących się w wodach morskich, np.: pereł naturalnych, gąbek, koralu i alg, – działalność usługową związaną z połowem ryb na oceanach, morzach i w wewnętrznych wodach morskich.
		03.12.Z	<p>Rybołówstwo w wodach śródlądowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy ryb w wodach śródlądowych, – połowy skorupiaków i mięczaków w wodach śródlądowych. <p>Z wyłączeniem</p> <ul style="list-style-type: none"> – połowy pozostałych organizmów wodnych w wodach śródlądowych, – pozyskiwanie surowców znajdujących się w wodach śródlądowych, – działalność usługową związaną z połowem ryb w wodach śródlądowych.

		03.21.Z	<p>Chów i hodowla ryb oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – chów i hodowlę ryb w wodach morskich, włączając chów i hodowlę morskich ryb ozdobnych, – chów i hodowlę skorupiaków, małż, innych mięczaków oraz pozostałych organizmów wodnych w wodach morskich, – chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów wodnych w wodach słonawych, – chów i hodowlę ryb i pozostałych organizmów morskich w akwenach i zbiornikach ze słoną wodą, – działalność wylęgarni ryb w wodach morskich. <p>Z wyłączeniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcję jaj małż (omułków, ostryg itp.), larw homarów, krewetek po okresie larwowym, narybku i podrostków narybku, – chów i hodowlę szkarłatnic i pozostałych jadalnych wodorostów morskich, – chów i hodowlę robaków morskich.
--	--	---------	--

		10.20.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., – produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, – produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, – działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obróbka wodorostów, – produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp.
Dział 4	Produkty mleczarskie; jaj ptasie, miód naturalny; jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone	10.42.Z	<p>Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja margaryny, – produkcja past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych, – produkcja jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.

		10.51.Z	<p>Przetwórstwo mleka i wyrób serów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja świeżego płynnego mleka, mleka sterylizowanego (włączając mleko – pasteryzowane lub poddane działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)) oraz – mleka homogenizowanego, – produkcja napojów bezalkoholowych na bazie mleka, – produkcja śmietany ze świeżego mleka: sterylizowanej (włączając śmietanę pasteryzowaną lub poddaną działaniu bardzo wysokich temperatur (tzw. UHT)), homogenizowanej, – produkcja mleka odwodnionego lub zagęszczonego, słodzonego lub niesłodzonego, – produkcja mleka lub śmietany w postaci stałej, – produkcja masła, – produkcja jogurtu i kefiru, – produkcja serów i twarogów, – produkcja serwatki, – produkcja kazeiny i laktozy.
		01.47.Z	<p>Chów i hodowla drobiu</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcję jaj. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – działalności wylęgarni drobiu, – chów i hodowlę ptactwa domowego z gatunku „<i>Gallus domesticus</i>”, indyków, kaczek, gęsi i perliczek.
		01.49.Z	<p>Chów i hodowla pozostałych zwierząt w zakresie produkcji miodu.</p>

Dział 5			
05.04	Jelita, pęcherze i żołądki zwierząt (z wyjątkiem rybich), całe lub w kawałkach, świeże, chłodzone, mrożone, solone, w solance, suszone lub wędzone	-	Niniejsza pozycja obejmuje produkty, które mogą powstać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD: 10.11.Z; 10.12.Z, 10.13.Z.
05.15	Produkty pochodzenia zwierzęcego, gdzie indziej niewymienione ani niewłączone; martwe zwierzęta objęte działami 1 lub 3, nienadające się do spożycia przez ludzi	-	Niniejsza pozycja obejmuje produkty, które mogą powstać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD: 10.11.Z; 10.12.Z, 10.13.Z.

Dział 6	Żywe drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie i podobne; cięte i ozdobne liście	01.19.Z	<p>Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa kwiatów, – produkcja kwiatów ciętych oraz pączków kwiatowych, – produkcja nasion kwiatów. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), – esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty – pastewnej i podobnych roślin pastewnych, – uprawa gryki, – produkcja nasion buraka pastewnego, – produkcja nasion pozostałych roślin pastewnych.
		01.30.Z	<p>Rozmnażanie roślin:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa roślin do rozmnażania, – uprawa roślin ozdobnych, włączając darń do przesadzania, – uprawa roślin dla cebulek, bulw i korzeni; sadzonki i szczepy, – uprawa grzybni, włączając podłoże z wsianą grzybnią, – uprawa szkółkarską, z wyłączeniem szkółek leśnych.

		01.29.Z	<p>Uprawa pozostałych roślin wieloletnich:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa choinek świątecznych na gruntach rolnych. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa drzew kuczukowych w celu zbierania mlecza kuczukowego (lateksu), – uprawa drzew w celu uzyskania soków, – uprawa roślin wieloletnich używanych do wyplatania.
		02.30.Z	<p>Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna w zakresie pozyskiwania mchów i porostów</p>

Dział 7	Warzywa oraz niektóre korzenie i bulwy jadalne	01.13.Z	<p>Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa warzyw kwiatostanowych, liściastych i łodygowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • karczochy, • szparagi, • kapusta, • kalafior i brokuły, • sałata i cykorja, • szpinak, • pozostałe warzywa kwiatostanowe, liściaste i łodygowe, – uprawa warzyw owocowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • ogórki, • bakłażany, • pomidory, • papryka, • arbuzy, • kantalupy, • melony, • pozostałe warzywa uprawiane na owoce, – uprawa warzyw korzeniowych, bulwiastych i cebulowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • marchew, • rzepa, • czosnek, • cebula, włączając szalotkę, • por i pozostałe warzywa cebulowe, • pozostałe warzywa korzeniowe i bulwiaste, – uprawa grzybów, w tym trufli, – uprawa buraków cukrowych, – uprawa kukurydzy cukrowej, – uprawa pozostałych warzyw, – produkcja nasion warzyw, z wyłączeniem nasion buraków pastewnych, – uprawa roślin korzeniowych i bulwiastych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • słodkie ziemniaki (pataty, bataty), • maniok, • pozostałe rośliny korzeniowe i bulwiaste.
---------	--	---------	---

Dział 8	Owoce i orzechy jadalne; skórki owoców cytrusowych lub melonów	01.21.Z	<p>Uprawa winogron:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa winogron na wino i winogron stołowych w winnicach.
		01.22.Z	<p>Uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych: <ul style="list-style-type: none"> • awokado, • bananów i plantanów, • daktyli, • fig, • mango, • papai, • ananasów, • pozostałych drzew i krzewów owocowych tropikalnych i podzwrotnikowych.
		01.23.Z	<p>Uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa drzew i krzewów owocowych cytrusowych: <ul style="list-style-type: none"> • grejpfrutów i pomelo, • cytryn i limonek, • pomarańczy, • mandarynek, w tym klementynek, • pozostałych drzew i krzewów owocowych cytrusowych.

		01.24.Z	Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych: – uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych: <ul style="list-style-type: none">• jabłoni,• moreli,• czereśni i wiśni,• brzoskwiń i nektarynek,• gruszy,• pigwy,• śliwy i tarniny,• pozostałych drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych.
--	--	---------	--

		01.25.Z	<p>Uprawa pozostałych drzew i krzewów owocowych oraz orzechów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa drzew i krzewów owocowych jagodowych: <ul style="list-style-type: none"> • czarnej borówki, • porzeczek, • agrestu, • owoców kiwi, • malin, • truskawek, • pozostałych drzew i krzewów owocowych jagodowych, – produkcja nasion owoców, – uprawa orzechów jadalnych: <ul style="list-style-type: none"> • migdałów, • orzechów nerkowca, • kasztanów jadalnych, • orzechów laskowych, • orzeszków pistacjowych, • orzechów włoskich, • pozostałych orzechów, – uprawę pozostałych drzew i krzewów owocowych: <ul style="list-style-type: none"> • chleba świętojańskiego.
Dział 9	Kawa, herbata i przyprawy, z wyjątkiem herba mate (pozycja Nr 09.03)	01.27.Z	<p>Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kawa, – herbata, <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – maté (herbaty paragwajskiej), – kakao, – pozostałych roślin wykorzystywanych do produkcji napojów.

		01.28.Z	<p>Uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych oraz roślin wykorzystywanych do produkcji leków i wyrobów farmaceutycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa roślin przyprawowych i aromatycznych: <ul style="list-style-type: none"> • pieprzu (z rodzaju <i>Piper</i>), • chili i papryki słodkiej (z rodzaju <i>Capsicum</i>), • gałki muskatołowej i kardamonu, • anyżu, badianu i kopru włoskiego, • cynamonu, • goździków, • imbiru, • wanilii, • chmielu, • pozostałych roślin przyprawowych i aromatycznych. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji leków, środków odurzających i wyrobów farmaceutycznych, – uprawa roślin wykorzystywanych do wyrobu środków owadobójczych, grzybobójczych lub podobnych celów.
--	--	---------	---

Dział 10	Zboża	01.11.Z	<p>01.11.Z Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa zbóż, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • pszenica, • kukurydza, • proso, • sorgo, • jęczmień, • żyto, • owies, • pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa roślin strączkowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • fasola, • bób, • ciecierzycy, • wspania chińska, • soczewica, • łubin, • groch, • nikiła indyjska, • pozostałe rośliny strączkowe, – uprawa roślin oleistych na nasiona, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • soja, • orzeszki ziemne, • bawełna, • rącznik, • siemię lniane, • gorczyca, • rzepak, • szafran, • sezam, • słonecznik, • pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona.
----------	-------	---------	---

		01.12.Z	Uprawa ryżu
Dział 11	Produkty przemysłu młynarskiego; sód; skrobie; insulina; gluten pszenny	10.61.Z	Wytwarzanie produktów przemiału zbóż: <ul style="list-style-type: none"> – przemiał zbóż: produkcja mąki, kasz, mączki i śruty pszennej; przemiał żyta, owsa, – kukurydzy i innych zbóż, – przemiał ryżu: produkcja ryżu łuskanego, mielonego, polerowanego, lukrowanego, – parowanego lub preparowanego; produkcja mąki ryżowej, – przemiał surowców warzywnych: produkcja mąki i mączki z suszonych nasion roślin – strączkowych, korzeni lub bulw oraz z orzechów jadalnych, – wytwarzanie zbożowej żywności śniadaniowej, wytwarzanie mąki wieloskładnikowej oraz mieszanek do wypieku chleba, ciast, herbatników i naleśników.
		10.62.Z	Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych: <ul style="list-style-type: none"> – wytwarzanie skrobi z ziemniaków, ryżu, kukurydzy itp., – mielenie kukurydzy metodą moką, – wytwarzanie glukozy, syropu glukozowego, maltozy, inuliny, izoglukozy itp., – wytwarzanie glutenu. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytwarzanie tapioki i jej namiastek ze skrobi, – wytwarzanie oleju kukurydzianego.

Dział 12	Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	01.11.Z	<p>Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa roślin oleistych na nasiona, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • soja, • orzeszki ziemne, • bawełna, • rącznik, • siemię lniane, • gorczyca, • rzepak, • szafran, • sezam, • słonecznik, • pozostałe rośliny oleiste uprawiane na nasiona. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa zbóż, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • pszenica, • kukurydza, • proso, • sorgo, • jęczmień, • żyto, • owies, • pozostałe zboża, gdzie indziej niesklasyfikowane, – uprawa roślin strączkowych, takich jak: <ul style="list-style-type: none"> • fasola, • bób, • ciecierzycyca, • wspania chińska, • soczewica, • łubin, • groch, • nikiła indyjska, • pozostałe rośliny strączkowe.
----------	--	---------	--

		01.19.Z	<p>Pozostałe uprawy rolne inne niż wieloletnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa brukwi, buraków pastewnych, korzeni pastewnych, koniczyny, lucerny (alfalfa), – esparcety, kukurydzy pastewnej i pozostałych traw innych niż rośliny wieloletnie, kapusty – pastewnej i podobnych roślin pastewnych, – uprawa gryki, – produkcja nasion buraka pastewnego, – produkcja nasion pozostałych roślin pastewnych. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa kwiatów, – produkcja kwiatów ciętych oraz pączków kwiatowych, – produkcja nasion kwiatów.
Dział 13			
ex 13.03	Pektyna		<p>Pektyna zawarta jest w roślinach, np. w jabłku lub owocach cytrusowych. Służy między innymi do zestalania się dżemów i powideł.</p> <p>Nie można wskazać jednoznacznie działalności gospodarczej według PKD, w ramach której wytwarzana jest pektyna. Dla przykładu mogą to być przedsiębiorstwa, które zajmują się przetwórstwem warzyw i owoców (PKD 10.39.Z).</p>
Dział 15			

15.01	Słonina i inny przetworzony tłuszcz wieprzowy; przetworzony tłuszcz drobiowy	10.11.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z – bydła, świń , jagniąt, owiec, królików itp., – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach, – ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, – produkcja skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, – przetwarzanie odpadów zwierzęcych, – produkcja wełny surowej poubojowej.
		10.12.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie mięsa z drobiu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytapianie jadalnych tłuszczów z drobiu. <p>W wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czynności rzeźni związane z ubojem drobiu, obróbką poubojową i pakowaniem mięsa z drobiu, – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa z drobiu, porcjowanego, – produkcja pierza i puchu.

15.02	Nieprzetworzone tłuszcze wołowe, owcze i koźle; łój (łącznie z „premier jus”) wytwarzany z tych tłuszczów	10.11.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie mięsa, z wyłączeniem mięsa z drobiu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wytapianie jadalnego smalcu i innych tłuszczów jadalnych pochodzenia zwierzęcego. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czynności związane z ubojem zwierząt, obróbką poubojową i paczkowaniem mięsa z – bydła, świń, jagniąt, owiec, królików itp., – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w tuszach, – produkcja świeżego, schłodzonego lub zamrożonego mięsa w kawałkach, – ubój i przetwarzanie wielorybów na lądzie lub na specjalistycznych statkach, – produkcja skór surowych i skór pochodzących z rzeźni, włączając zdejmowanie wełny ze skór owczych, – przetwarzanie odpadów zwierzęcych, – produkcja wełny surowej poubojowej.
15.03	Stearyna z tłuszczu, oleju i łoju; olej z tłuszczu, oliwy i łoju; nieemulgowany, niemieszany i niepreparowany		Niniejsza pozycja obejmuje produkty uzyskane z wyłaczania smalcu lub przez wyłaczanie łoju. Produkty te mogą powstać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD: 10.11.Z; 10.12.Z.

15.04	Tłuszcze i oleje z ryb i ssaków morskich, oczyszczone lub nie	10.41.Z	<p>Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja olejów z ryb i ssaków morskich, <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorzycowego, oleju z siemienia lnianego itp., – produkcja nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, – produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp., – przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., – produkcja niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, – produkcja puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
-------	---	---------	--

15.07	Tłuszcze roślinne, płynne lub stałe, surowe, rafinowane lub oczyszczone	10.41.Z	<p>Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorczycowego, oleju z siemienia lnianego itp., – produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja olejów z ryb i ssaków morskich, – produkcja nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, – przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., – produkcja niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, – produkcja puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
-------	---	---------	--

15.12	Tłuszcze i oleje zwierzęce oraz roślinne, uwodorniane, rafinowane lub nie, ale bez dalszej przeróbki	10.41.Z	<p>Produkcja olejów i pozostałych tłuszczów płynnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja nieoczyszczonych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego, oleju palmowego, oleju słonecznikowego, oleju z nasion bawełny, oleju rzepakowego, oleju gorczycowego, oleju z siemienia lnianego itp., – produkcja rafinowanych olejów roślinnych: oliwy z oliwek, oleju sojowego itp. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja olejów z ryb i ssaków morskich, – produkcja nieodtłuszczonej mąki i mączki z nasion roślin oleistych, orzechów lub ziaren oleistych, – przetwarzanie olejów roślinnych: parowanie, gotowanie, odwadnianie, utwardzanie itp., – produkcja niejadalnych olejów i tłuszczów zwierzęcych, – produkcja puchu bawełnianego (lintersu), makuchów z nasion oleistych oraz innych pozostałości powstających przy produkcji oleju.
15.13	Margaryna, sztuczna słonina i inne preparowane tłuszcze jadalne	10.42.Z	<p>Produkcja margaryny i podobnych tłuszczów jadalnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja margaryny, – produkcja past będących mieszaniną różnych tłuszczów jadalnych, – produkcja jadalnych mieszanek tłuszczowych zapobiegających przywieraniu do form.
15.17	Pozostałości po oczyszczaniu substancji tłuszczowych i wosków zwierzęcych lub roślinnych	-	Niniejsza pozycja obejmuje produkty, które mogą powstać podczas prowadzenia działalności objętej podklasą PKD: 10.11.Z; 10.12.Z; 10.41.Z
Dział 16	Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i	10.13.Z	<p>Produkcja wyrobów z mięsa, włączając wyroby z mięsa drobiowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja mięsa suszonego, solonego lub wędzonego, – produkcja wyrobów z mięsa.

	innych bezkręgowców wodnych	10.20.Z	<p>Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja wyrobów z ryb, skorupiaków i mięczaków: filetów rybnych, ikry, kawioru, substytutów kawioru itp. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obróbka wodorostów, – przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków obejmujące: mrożenie, głębokie mrożenie, suszenie, gotowanie, wędzenie, solenie, przechowywanie w solance, puszkowanie itp., – produkcja mączki rybnej, przeznaczonej do spożycia przez ludzi lub do karmienia zwierząt, – produkcja mąki, mączki i granulek z ryb i ssaków morskich, nie nadających się do spożycia przez ludzi, – działalność statków, na których dokonuje się wyłącznie przetwarzania i konserwowania ryb.
Dział 17			
17.01	Cukier trzcinowy lub buraczany i chemicznie czysta sacharoza, w postaci stałej	10.51.Z	Przetwórstwo mleka i wyrobów serów w zakresie produkcji laktozy.
17.02	Inne rodzaje cukru; syropy cukrowe; miód syntetyczny (zmieszany z naturalnym lub nie)	10.62.Z	Wytwarzanie skrobi i wyrobów skrobiowych w zakresie produkcji glukozy syropu glukozowego

17.03	Melasa, odbarwiona lub nie	10.81.Z	<p>Produkcja cukru:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja i rafinacja cukru (sacharozy) oraz substytutów cukru, z buraków, trzciny – cukrowej, klonu i palmy, – produkcja syropów cukrowych, – produkcja melasy, – produkcja syropu i cukru klonowego.
17.05	Cukry, syropy, aromatyzowana melasa lub z dodatkiem barwników (w tym cukier waniliowy lub waniliana), z wyjątkiem soków owocowych z dodatkiem cukru w jakichkolwiek proporcjach	18.89.Z	<p>Produkcja pozostałych artykułów spożywczych, gdzie indziej niesklasyfikowana w zakresie produkcji miodu sztucznego i karmelu.</p>
Dział 18			
18.01	Ziarna kakaowe, całe lub łamane, surowe lub palone	01.27.Z	<p>Uprawa roślin wykorzystywanych do produkcji napojów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kakao. <p>Z wyjątkiem uprawy roślin wykorzystywanych do produkcji napojów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – kawy, – herbaty, – maté (herbaty paragwajskiej), – pozostałych roślin wykorzystywanych do produkcji napojów.

18.02	Kakaowe łuski, łupiny, osłonki i inne odpady z kakao	01.63.Z	<p>Działalność usługowa następująca po zbiorach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie ziaren kakaowych, np. łuskanie. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie plonów do sprzedaży na rynek pierwotny przez: czyszczenie, obcinanie, sortowanie, odkażanie, – odziarnianie bawełny, – przygotowanie liści tytoniowych, szyszek chmielowych, ziół, np. suszenie, – woskowanie owoców.
Dział 20	Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin (np.: warzywa, owoce, orzechy i pozostałe jadalne części roślin, przetworzone lub zakonserwowane octem lub kwasem octowym, pomidory przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym, grzyby i trufle, przetworzone lub zakonserwowane inaczej niż octem lub kwasem octowym; warzywa, owoce, orzechy, skórki z owoców i pozostałe części roślin, zakonserwowane cukrem (odsączone, lukrowane lub kandyzowane); Dżemy,	10.32.Z	<p>Produkcja soków z owoców i warzyw:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja soków z owoców i warzyw, – produkcja koncentratów ze świeżych owoców i warzyw.

	galaretki owocowe, marmolady, przeciery i pasty owocowe lub orzechowe, otrzymane w wyniku obróbki cieplnej, nawet zawierające dodatek cukru lub innej substancji słodzącej; Owoce, orzechy i pozostałe jadalne części roślin, inaczej przetworzone lub zakonserwowane, nawet zawierające dodatek cukru lub innej substancji słodzącej, lub alkoholu; Soki owocowe (włączając moszcz gronowy) i soki warzywne niesfermentowane i niezawierające dodatku alkoholu, nawet z dodatkiem cukru lub innej substancji słodzącej).	10.39.Z	Pozostałe przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja żywności składającej się głównie z owoców lub warzyw, z wyłączeniem gotowych dań mrożonych lub w puszkach, – konserwowanie owoców, orzechów i warzyw poprzez zamrażanie, suszenie, zalewanie – olejem lub octem, puszkowanie itp., – wytwarzanie owocowych i warzywnych artykułów spożywczych, – produkcja dżemów, marmolady i galaretek, – prażenie orzechów, – produkcja artykułów spożywczych z orzechów, – produkcja łatwo psujących się gotowych potraw z owoców i warzyw, takich jak: sałatki; pakowane mieszanki sałatek; obrane lub pocięte warzywa, tofu (ser sojowy).
		10.31.Z	<ul style="list-style-type: none"> – Przetwarzanie i konserwowanie ziemniaków <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przemysłowego obierania ziemniaków.
Dział 22			
22.04	Moszcz winogronowy, fermentujący lub z fermentacją zatrzymaną w winny sposób niż przez dodanie alkoholu	11.02.Z 11.03.Z 11.04.Z	Produkcja win gronowych: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja win gronowych, – produkcja gronowych win musujących, – produkcja win gronowych z zagęszczonego moszczu winogronowego,

22.05	Wino ze świeżych winogron; moszcz winogronowy z fermentacją zatrzymaną przez dodanie alkoholu		<ul style="list-style-type: none"> – produkcja win gronowych o niskiej zawartości alkoholu lub win bezalkoholowych. <p>Z wyjątkiem:</p> <p>mieszanie, oczyszczanie i butelkowanie win gronowych.</p>
22.07	Inne napoje na bazie fermentacji (np. jabłecznik, wino z gruszek i miód pitny)		<p>Produkcja cydru i pozostałych win owocowych</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja napojów alkoholowych otrzymywanych w wyniku fermentacji, ale bez ich destylowania: sake, cydr (jabłecznik), perry (wino gruszkowe) i inne wina owocowe, – produkcja miodu pitnego i napojów mieszanych zawierających wina owocowe, włączając wyroby winopochodne i winopodobne. <p>Produkcja pozostałych niedestylowanych napojów fermentowanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja wermutu i podobnych niedestylowanych napojów fermentowanych.
ex 22.08 ex 22.09	Alkohol etylowy, denaturowany lub nie, o jakiegokolwiek mocy, otrzymywany z produktów rolnych, o których mowa w załączniku I do Traktatu, z wyłączeniem wódek, likierów i innych napojów spirytusowych, złożone preparaty alkoholowe (znane jako „skoncentrowane ekstrakty”) do wyrobu napojów	11.01.Z	<p>Destylowanie, rektyfikowanie i mieszanie alkoholi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja alkoholu etylowego, po przetworzeniu przeznaczonego do spożycia. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – produkcja napojów alkoholowych, takich jak: wódka, whisky, brandy, gin, likiery itp., – produkcja destylowanych napojów alkoholowych, takich jak: „mieszane drinki” itp., – mieszanie alkoholi destylowanych.

		20.14.Z	Produkcja pozostałych podstawowych chemikaliów organicznych w zakresie produkcji alkoholu etylowego pochodzenia rolniczego nie przeznaczonego do spożycia,
ex 22.10	Ocet i jego substytuty	10.04.Z	Produkcja przypraw w zakresie produkcji octu
Dział 23	Pozostałości i odpady przemysłu spożywczego; gotowa pasza dla zwierząt (np.: mąki, mączki i granulki, z mięsa lub podrobów, ryb lub skorupiaków, mięczaków lub pozostałych bezkręgowców wodnych, nienadające się do spożycia przez ludzi; skwarki; Otręby, śruta i inne pozostałości odsiewu, przemiału lub innej obróbki zbóż i roślin strączkowych, nawet granulowane; Pozostałości z	10.91.Z	Produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja gotowej paszy dla zwierząt gospodarskich i ryb, włączając produkcję – koncentratów paszowych i dodatków paszowych, przygotowywanie pasz jednoskładnikowych, – przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz.
		10.92.Z	Produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych: <ul style="list-style-type: none"> – produkcja gotowej karmy dla zwierząt domowych (psów, kotów, ptaków, rybek itp.), – przetwarzanie odpadów poubojowych do produkcji pasz dla zwierząt domowych.

	<p>produkcji skrobi i podobne pozostałości, wysłodki buraczane, wycłoczyny z trzciny cukrowej i pozostałe odpady z produkcji cukru, pozostałości i odpady browarnicze i gorzelniane, nawet w postaci granulek; Makuchy i inne pozostałości stałe, nawet mielone lub w postaci granulek, pozostałe z ekstrakcji tłuszczów lub olejów roślinnych; preparaty do karmienia zwierząt.</p>		<p>Wymienione w dziale 23 CN pozostałości i odpady przemysłu spożywczego mogą powstawać przy prowadzeniu działalności określonych klasą PKD: 10.20; 10.41; 10.42; 10.61; 10.62; 10.81; 11.01; 11.02; 11.03; 11.04; 11.05; 11.06.</p>
Dział 24			
24.01	<p>Tytoń nieprzetworzony; odpady tytoniowe</p>	01.15.Z	<p>Uprawa tytoniu – odpady tytoniowe mogą powstać przy prowadzeniu działalności objętej podklasą 12.00.Z.</p>
Dział 45			

45.01	Korek naturalny surowy; odpady korka; korek kruszony, granulowany lub mielony	02.30.Z	<p>Pozyskiwanie dziko rosnących produktów leśnych, z wyłączeniem drewna:</p> <ul style="list-style-type: none"> – korek, <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – grzyby, w tym trufle, – owoce jagodowe, – orzechy leśne, – balaty i pozostałe żywice gumopodobne, – żywica i szelak nieczyszczony, – karpina, – kora, – igliwie, – choinki, – balsamy, – włókna roślinne, – trawa morska, – żołędzie, kasztany, szyszki, nasiona, owoce, – mchy i porosty, – inne rośliny leśne i ich części.
Dział 54			

54.01	Len surowy lub przetworzony ale nieprzędzony; pakuły i odpady lniane (w tym skrawki workowe lub rozwłóknianie)	01.16.Z	<p>Uprawa roślin włóknistych</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa lnu i konopi. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa bawełny, – uprawa juty, ketmii konopiwatej i pozostałych roślin na włókna łykowe, – uprawa sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne, – uprawa konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne, – uprawa pozostałych roślin włóknistych, – roszenie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.
Dział 57			
57.01	Konopie naturalne (<i>Cannabis sativa</i>), surowe lub przetworzone ale nieprzędzone; pakuły i odpady z konopi naturalnych (w tym liny oraz skrawki workowe lub rozwłókniane)	01.16.Z	<p>Uprawa roślin włóknistych</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa lnu i konopi. <p>Z wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uprawa bawełny, – uprawa juty, ketmii konopiwatej i pozostałych roślin na włókna łykowe, – uprawa sizalu i pozostałych roślin z rodziny agawy na włókna tekstylne, – uprawa konopi manilskich, ramii i pozostałych roślin na włókna tekstylne, – uprawa pozostałych roślin włóknistych, – roszenie roślin włóknistych przeprowadzane w warunkach naturalnych.

